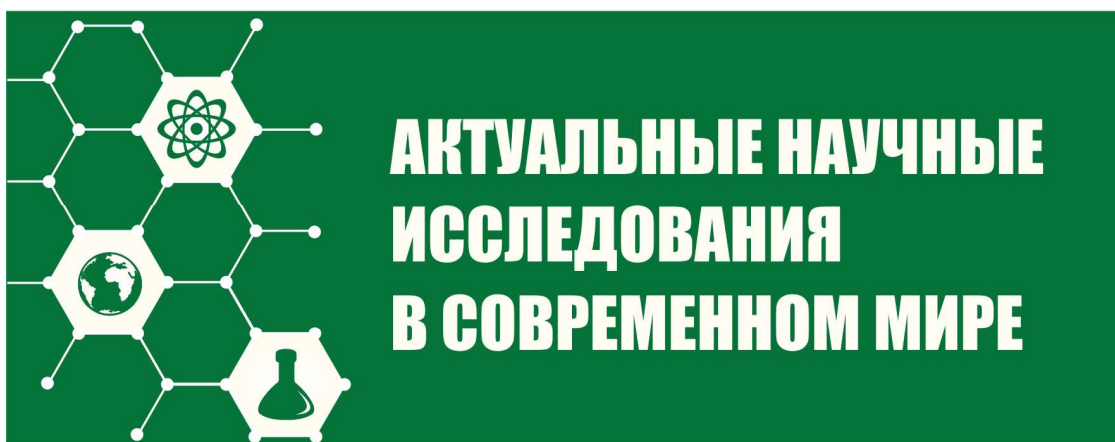

ISSN 2524-0986

 iScience

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ

Выпуск 3(23)
Часть 2

Переяслав-Хмельницкий
2017

**АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В
СОВРЕМЕННОМ МИРЕ**

**ВЫПУСК 3(23)
Часть 2**

Март 2017 г.

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ

**Выходит –12 раз в год (ежемесячно)
Издается с июня 2015 года**

Включен в наукометрические базы:

РИНЦ http://elibrary.ru/title_about.asp?id=58411

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/++++,p24785301,3.html>

Переяслав-Хмельницький

УДК 001.891(100) «20»
ББК 72.4
А43

Главный редактор:

Коцур В.П., доктор исторических наук, профессор, академик Национальной академии педагогических наук Украины

Редколлегия:

Базалук О.А.	д-р филос. наук, профессор (Украина)
Боголиб Т.М.	д-р экон. наук, профессор (Украина)
Кабакбаев С.Ж.	д-р физ.-мат. наук, профессор (Казахстан)
Мусабекова Г.Т.	д-р пед. наук, профессор (Казахстан)
Смырнов И.Г.	д-р геогр. наук, профессор (Украина)
Исак О.В.	д-р социол. наук (Молдова)
Лю Бинцянь	д-р искусствоведения (КНР)
Тамулет В.Н.	д-р ист. наук (Молдова)
Брынза С.М.	д-р юрид. наук, профессор (Молдова)
Мартынюк Т.В.	д-р искусствоведения (Украина)
Таласпаева Ж.С.	канд. филол. наук, профессор (Казахстан)
Чернов Б.О.	канд. пед. наук, профессор (Украина)
Мартынюк А.К.	канд. искусствоведения (Украина)
Воловык Л.М.	канд. геогр. наук (Украина)
Ковальська К.В.	канд. ист. наук (Украина)
Амрахов В.Т.	канд. экон. наук, доцент (Азербайджан)
Мкртчян К.Г.	канд. техн. наук (Армения)
Стати В.А.	канд. юрид. наук, доцент (Молдова)
Бугаевский К.А.	канд. мед. наук, доцент (Украина)

Актуальные научные исследования в современном мире: XXIII Междунар. научн. конф., 26-27 марта 2017 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2017. - Вып. 3(23), ч. 2 – 154 с.

Языки издания: українська, русский, english, polski, беларуская, казахша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, Հայերեն

В сборнике представлены результаты актуальных научных исследований ученых, докторантов, преподавателей, аспирантов и студентов - участников Международной научной конференции "Актуальные научные исследования в современном мире" (Переяслав-Хмельницкий, 26-27 марта 2017 г.).

Сборник предназначен для научных работников и преподавателей высших учебных заведений. Может использоваться в учебном процессе, в том числе в процессе обучения аспирантов, подготовки магистров и бакалавров в целях углубленного рассмотрения соответствующих проблем. Все статьи сборника прошли рецензирование, сохраняют авторскую редакцию, всю ответственность за содержание несут авторы.

УДК 001.891(100) «20»
ББК 72.4
А43

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ: СОВРЕМЕННЫЕ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Qasimov Hüseyin Ələkbər oğlu (Naхçivan, Azərbaycan) ELEKTRON UNIVERSITETIN ƏSAS ARXITEKTUR KOMPONENTLƏRI.....	6
Бабамухамедова Махбуба Закировна (Ташкент, Узбекистан) ЭЛЕКТРОН ТАЪЛИМНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ ВОСИТАЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБЛАР.....	18
Василюк Василь (Кременець, Україна) ПОЛЕ БИТВИ – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР.....	24
Ерботаева Мөлдір, Нышанбек Исатай, Пашанов Н. (Шымкент, Қазақстан) «WEB-ТЕХНОЛОГИЯЛАР» ПӘНІ БОЙЫНША ВІРТУАЛДЫҚ ЗЕРТХАНА ЖҰМЫСТАРЫН СҮЙЕМЕЛДЕУГЕ АРНАЛҒАН АҚПАРАТТЫҚ WEB САЙТЫН ҚҰРУ.....	27
Сліпачук Лада Олексіївна (Київ, Україна) МАСШТАБИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ У ГАЛУЗИ КІБЕРБЕЗПЕКИ.....	29
Чернявський Віталій Владиславович (Київ, Україна) ІНТЕРНЕТ РЕЧЕЙ У МЕЖАХ ПРОЕКТУ «ENLIGHT - SMART POINT»....	43

СЕКЦИЯ: ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Авхачова Маргарита, Мельник Оксана Юріївна (Суми, Україна) ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНОЇ СИРОВИНИ У ВИРОБНИЦТВІ ОБІДНІХ СТРАВ.....	47
Аманжулова Жанна Аскарвна (Алматы, Казахстан) ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ МИКРОПРОЦЕССОРНОЙ АВТОБЛОКИРОВКИ С ТОНАЛЬНЫМИ РЕЛЬСОВЫМИ ЦЕПЯМИ С ЦЕНТРАЛИЗОВАННЫМ РАЗМЕЩЕНИЕМ АППАРАТУРЫ В ШКАФНОМ ВАРИАНТЕ (АБТЦ-МШ).....	53
Андреева Світлана Сергіївна, Колеснікова Марина Борисівна, Д'яков Олександр Георгійович (Харків, Україна) ОПТИМІЗАЦІЯ РЕЦЕПТУРНОГО СКЛАДУ СОУСІВ СОЛОДКИХ З ВИКОРИСТАННЯМ КРОХМАЛІВ ФІЗИЧНОЇ МОДИФІКАЦІЇ.....	58
Мустапаева Шолпан, Жүзбаева Ақерке, Зұлхайнар Үкілімай, Оңал Назира (Шымкент, Қазақстан) ДИЕТАЛЫҚ ЖӘНЕ ПРОФИЛАКТИКАЛЫҚ МАҚСАТТА ӨНДІРІЛЕТІН НАН ӨНІМДЕРІН ЖАСАУ ӘДІСТЕРІ.....	64
Павлюченко Ольга Володимирівна, Лобачова Надія Леонідівна (Суми, Україна) ВИКОРИСТАННЯ БЕЗГЛЮТЕНОВОЇ СИРОВИНИ У ТЕХНОЛОГІЇ СИРНИКІВ.....	67
Палевич Анна Сергеевна (Тюмень, Россия) СПОСОБЫ ПОДГОТОВКИ ДРЕВЕСИНЫ.....	71

Перевози́ков Васи́лий Анато́льевич (Минск, Республика Беларусь) ОБЗОР УЯЗВИМОСТЕЙ ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ КОМПЛЕКСНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ СИСТЕМ БЕЗОПАСНОСТИ.....	76
Рахманкулов Мурад Турдалиевич, Авляярова Наргиза Махмудовна (Карши, Узбекистан) ИССЛЕДОВАНИЯ АСФАЛЬТОСМОЛОПАРАФИНОВЫХ ОТЛОЖЕНИЙ И ПРОТИВОТУРБУЛЕНТНЫХ ПРИСАДОК.....	78
Савченко Д. А., Черненко А.Н., Головчук С. А., Скороход С.В., Мелконян А.А., Стадницкая А.Н., Шендера А.Р., Гаращенко В.В., Корнута А.Ю., Иващенко А.Г. (Киев, Украина) ВЛИЯНИЕ КИСЛОТНОСТИ РЕАКЦИОННОЙ СРЕДЫ НА СИНТЕЗ И СТРУКТУРУ ОЛИГОФЕНИЛЕНОВ, СОДЕРЖАЩИХ МОНТОРРИЛОНИТ КАК НАПОЛНИТЕЛЬ.....	82
Танешова Мөлдір, Мусирманкулов Нұрсұлтан, Садырбай Жеңіс, Бекжанова Назерке (Шымкент, Қазақстан) БАЛАЛАР ЖӘНЕ ДИЕТАЛЫҚ ТАҒАМДАР ШЫҒАРАТЫН КОНСЕРВІЛЕР ӨНДІРІСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІГІ.....	88
Абилдаева Мадина, Амирхан Назерке, Мансур Серікбол, Эргешбаева Дильноза (Шымкент, Қазақстан) ТАҒАМДЫ КОНСЕРВІЛЕУДІҢ НЕГІЗГІ ӨДІСТЕР –ТӘСІЛДЕРІ ЖӘНЕ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	91
Салыбекова Светлана, Нұрлыбекқызы Сания, Балтабаев Мейіржан (Шымкент, Қазақстан) ТАМАҚ ӨНЕРКӘСІБІНДЕ СУБӨНІМДЕРДІ ҚОЛДАНУ.....	93
Танешова Мөлдір, Тұрғынбай Мадина, Жолынбай Сабина (Шымкент, Қазақстан) ТАМАҚ ӨНІМДЕРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ШАРАЛАРЫ	95
Ахметова Гульназира, Есжанова Майра, Пернебаева Жұлдыз (Шымкент, Қазақстан) ЕЛІМІЗДЕ СҮТ ӨНІМІН ӨНДІРУДІҢ ҚАРҚЫНДЫ ДАМУЫ.....	98
Ахметова Гульназира, Тулепбергенова Ұлмекен, Татен Нұрсая (Шымкент, Қазақстан) БИДАЙ ӨНДЕУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ.....	101
Ахметова Гульназира, Мейір Марқаш, Ақылбек Гүлназ (Шымкент, Қазақстан) ҚАЗАҚТЫҢ ҰЛТТЫҚ ТАҒАМЫ – ҚҰРТТЫҢ АДАМ АҒЗАСЫНА ПАЙДАСЫ.....	103
Ахметова Гульназира, Кеулімжаев Наурыз, Маликова Бибіайша (Шымкент, Қазақстан) СҮТ ӨМІРДІҢ БАСТАУЛАРЫНЫҢ БІРІ.....	105
Турчиняк Марія, Палько Наталія, Давидович Оксана (Львів, Україна) СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗБАГАЧЕННЯ БОРОШНЯНИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ МІКРОНУТРІЄНТАМИ.....	108
Хайдуров В.В. (Черкаси, Україна) ЗНАХОДЖЕННЯ ЧИСЕЛЬНОГО РОЗВ'ЯЗКУ НЕЛІНІЙНИХ ОБЕРНЕНИХ ЗАДАЧ ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ. ВІДНОВЛЕННЯ КОЕФІЦІЄНТА ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ.....	115

Царенко Микола Андрійович, Калашнікова Лариса Євгеніївна (Київ, Україна) ВПЛИВ ЖОРСТКОСТІ ПРОТЕЗА НИЖНІХ КІНЦІВОК НА МЕХАНІКУ ХОДЬБИ І М'ЯЗОВУ АКТИВНІСТЬ У ПАЦІЄНТІВ З АМПУТАЦІЯМИ НИЖЧЕ КОЛІНА.....	121
Черных Александр Георгиевич, Бегунов Павел Сергеевич, Саратокина Виктория Игоревна (Минск, Беларусь) МОДЕЛИРОВАНИЕ ЕМКОСТИ В МЕЖУРОВНЕВОЙ СТРУКТУРЕ МЕЖСОЕДИНЕНИЙ ИНТЕГРАЛЬНЫХ МИКРОСХЕМ.....	128
СЕКЦИЯ: ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ	
Бедебаева Айгуль (Шымкент, Қазақстан) МАТЕМАТИКАНЫ ОҚЫТУДА ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЛАРДЫ ҚОЛДАНУ ЖАҒДАЙЛАРЫ.....	133
Отарбаева Сандуғаш (Шымкент, Қазақстан) ОҚУ ҮРДІСТЕРІНДЕ МАТЕМАТИКАДАН ТЕСТТІК БАҚЫЛАУ ТӘСІЛДЕРІН ПАЙДАЛАНУ.....	136
Бистрянцева Анастасія Миколаївна, Чиріна Анастасія Олександрівна (Херсон, Україна) МНОГОЧЛЕНИ ЧЕБИШЕВА-ЛАГЕРРА В ТЕОРІЇ АВТОМАТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА КВАНТОВІЙ МЕХАНІЦІ.....	139
Мустафин Рамиль Гамилович (Казань, Россия) НОВЫЙ ЭТАЛОН КИЛОГРАММА.....	142
Сандал Бахытжан (Астана, Қазақстан) ОБЗОР СТАТЬЕЙ ПО ПРОБЛЕМЕ ТРЕТЬЕГО ИНТЕГРАЛА ДВИЖЕНИЯ.....	147
ИНФОРМАЦИЯ О СЛЕДУЮЩЕЙ КОНФЕРЕНЦИИ.....	152

УДК 517.5

Бистрянцева Анастасія Миколаївна, Чиріна Анастасія Олександрівна
Херсонський державний університет
(Херсон, Україна)

МНОГОЧЛЕНИ ЧЕБИШЕВА-ЛАГЕРРА В ТЕОРІЇ АВТОМАТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА КВАНТОВІЙ МЕХАНІЦІ

Анотація: Робота присвячена використанню многочленів Чебишева-Лагерра в теорії автоматичного управління та квантовій механіці. Звертається увага на можливості їх застосування при розв'язуванні диференціальних рівнянь в зазначеній області.

Ключові слова: ортогональні многочлени, диференціальне рівняння, розв'язок рівняння

*Bystriantseva Anastasiia, Chyrina Anastasiia
Kherson State University
(Kherson, Ukraine)*

CHEBYSHEV-LAGUERRE POLYNOMIALS IN AUTOMATIC CONTROL THEORY AND QUANTUM MECHANICS

Abstraction: Paper is devoted to the use of Chebyshev-Laguerre polynomials in automatic control theory and quantum mechanics. Paid attention to the possibility of their use in solving differential equations in an indicated area.

Keywords: orthogonal polynomials, differential equation, solution of equation

Аннотация: Работа посвящена использованию многочленов Чебишева-Лагерра в теории автоматического управления и квантовой механике. Обращается внимание на возможности их применения при решении дифференциальных уравнений в указанной области.

Ключевые слова: ортогональные многочлены, дифференциальное уравнение, решение уравнения

При розв'язування багатьох важливих задач в теорії автоматичного управління, математичної фізики, квантової механіки, теоретичної фізики доводиться використовувати різноманітні спеціальні функції. Найбільш вживаними із них є класичні ортогональні многочлени (поліноми), сферичні, циліндричні та гіпергеометричні функції. Ми розглянемо детально лише многочлени Чебишева-Лаггера, як одні із простіших ортогональних многочленів з точки зору їх подальшого застосування [1].

Перш за все зазначимо, що в математиці послідовністю ортогональних многочленів називають нескінченну послідовність дійсних многочленів $p_0(x)$, $p_1(x)$, $p_2(x)$, ..., де кожен многочлен $p_n(x)$ має степінь n , а також будь-які

два різних многочлена цієї послідовності ортогональні один до одного в сенсі деякого скалярного добутку, заданого в просторі L^2 [4].

Як відомо, в найпростішому випадку, коли одномірна автоматична система реагує на один вхідний сигнал одним вихідним сигналом, математично ця система описується одним диференціальним рівнянням вигляду:

$$\begin{aligned} a_0(t)x^{(n)}(t) + a_1(t)x^{(n-1)}(t) + \dots + a_n(t)x(t) = \\ = b_0(t)y^{(m)}(t) + b_1(t)y^{(m-1)}(t) + \dots + b_m(t)y(t) \end{aligned} \quad (1)$$

Тут $y(t)$ – відома функція, яка визначає вхідний сигнал і називається функцією впливу, $x(t)$ – невідома функція, яка визначає вихідний сигнал.

Оскільки функції задані на півсегменті $[0; \infty)$, то можливим є застосування рядів Фур'є по многочленам Чебишева-Лагерра.

Розв'язок рівняння (1) варто шукати у вигляді

$$x(t) = \sum_{k=0}^{\infty} c_k L_k(t; \alpha), \quad t \in (0; \infty). \quad (2)$$

Для визначення ж коефіцієнтів ряду (2) необхідно підставити цей ряд у ліву частину рівняння (1). Але перед цим необхідно представити всі відомі функції в цьому рівнянні також у вигляді рядів Фур'є по многочленам Чебишева-Лагерра. Однак при диференціюванні рядів по многочленам Чебишева-Лагерра і при обчисленні добутків в рівнянні (1) з'являться похідні многочленів Чебишева-Лагерра і добутки їх на степені незалежної змінної. Всі ці величини можна перетворити і представити у вигляді лінійних комбінацій многочленів Чебишева-Лагерра з одним індексом α [2].

В окремих випадках замість формули (2) доцільно шукати розв'язок рівняння (1) у вигляді

$$x(t) = \exp\left(-\frac{\lambda t}{2}\right) \sum_{k=0}^{\infty} c_k L_k(\lambda t; \alpha).$$

Якщо всі коефіцієнти рівняння (1) постійні, то для визначення розкладу (2) можна застосувати методи операційного числення.

Многочлени Чебишева-Лагерра також застосовуються в квантовій механіці при дослідженні руху електрона в атомі водню [2, 3].

Розглянемо стаціонарне рівняння Шредингера

$$\Delta \psi + \frac{2\mu}{\hbar^2} (E - U) \psi = 0. \quad (3)$$

Математична задача полягає в тому, щоб знайти такі значення енергії E , при яких рівняння (3) має розв'язок $\psi(x; y; z)$ неперервний у всьому просторі, причому в якості нормування розв'язку приймається умова

$$\iiint_{\Omega} |\psi(x; y; z)|^2 dx dy dz = 1, \quad (4)$$

де Ω є весь тривимірний простір.

Позначивши $\lambda = \frac{2\mu}{h^2} E$, $b = \frac{2\mu}{h^2} e^2$, маємо рівняння Шредингера у вигляді:

$$\Delta \psi + \left(\lambda + \frac{b}{r} \right) \psi = 0. \quad (5)$$

Для розв'язування рівняння (5) переходять до сферичних координат, а використання многочленів Чебишева-Лагерра дає можливість в явному вигляді отримати розв'язок рівняння та знайти спектр значень енергії, при яких існують стійкі рухи електрона навколо ядра. Такі значення $E_{nm} = -\frac{\mu e^4}{2h^2(m+n+1)^2}$, $n, m = 0, 1, 2, \dots$ утворюють дискретний від'ємний спектр енергії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Сегё, Г. Ортогональные многочлены [Текст] / Г. Сегё: пер. с англ. В. С. Виденского с предисл. и доп. Я. Л. Геронимуса. – М.: Физматлит, 1962. – 500с.
2. Суетин, П.К. Классические ортогональные многочлены [Текст] / П.К. Суетин – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2005. – 480 с.
3. Геронимус, Я.Л. Теория ортогональных многочленов [Текст] / Я.Л. Геронимус: М. Л.: Гос. изд. технико-теоретической литературы, 1950. – 164 с.
4. Старинед, В.В. Обобщенно-классические ортогональные многочлены [Текст] / В.В. Старинед – М.: Изд-во МГУП, 2000. – 462 с.